S?n?f Ö?retmenleri için Ö?retmen Öz-Yeterlik ?nanç Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *S?n?f Ö?retmenleri için Ö?retmen Öz-Yeterlik ?nanç Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30330

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

S?n?f Ö?retmenleri için Ö?retmen Öz-Yeterlik ?nanç Ölçe?i, **s?n?f ö?retmenlerinin** mesleki uygulamalar?nda kar??la?t?klar? zorluklar ve sahip olmalar? gereken temel becerilere ili?kin **öz-yeterlik** inançlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle ilkokul düzeyindeki ö?retmenlerin kendilerini ne kadar yetkin hissettiklerini de?erlendirerek, mesleki geli?im ihtiyaçlar?n?n belirlenmesine katk?da bulunmay? amaçlamaktad?r. Bu geli?tirme çal??mas?, 2021 y?l?nda Sar?kaya ve Sökmen taraf?ndan yay?nlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen öz-yeterlik, s?n?f ö?retmenleri, öz-yeterlik inanc?, ölçek geli?tirme, psikometri, mesleki beceriler.

Yazarlar

?smail Sar?kaya, Yasin Sökmen.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, s?n?f ö?retmenlerinin ö?retim süreçlerini yönetme, ö?renci motivasyonunu art?rma, disiplin sorunlar?yla ba?a ç?kma ve müfredat? etkili bir ?ekilde sunma gibi alanlardaki yeterlilik inançlar?n? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tiriciler (Sar?kaya & Sökmen, 2021), ö?retmenlerin mesleki zorluklara kar?? gösterdikleri direnci ve ba?ar? beklentilerini nicel olarak belirleyebilecek standart bir araç sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, ö?retmenlerin güçlü ve zay?f yönlerini saptayarak, e?itim politikalar?n?n ve hizmet içi e?itim programlar?n?n daha hedef odakl? tasarlanmas?na bilimsel zemin haz?rlamaktad?r. Bu ba?lamda, ölçek sadece bir de?erlendirme arac? de?il, ayn? zamanda ö?retmen e?itiminde iyile?tirme süreçleri için de bir te?his arac? i?levi görmektedir.

Yap?

Ölçek, **Ö?retmen Öz-Yeterlik ?nanc?** (Teacher Self-Efficacy Beliefs) yap?sal çerçevesine dayanmaktad?r. Bu yap?, Albert Bandura'n?n Sosyal Bili?sel Kuram?'ndan türetilmi?tir ve bireyin belirli bir görevi ba?ar?yla yerine getirme yetene?ine dair kendi yarg?s?n? ifade eder. S?n?f ö?retmenleri ba?lam?nda, bu yap? genellikle iki ana bile?en etraf?nda ?ekillenir:

Ö?retim Yeterli?i: Ö?retmenin ders içeri?ini aktarma, farkl? ö?retim yöntemleri kullanma ve s?n?f içi etkinlikleri düzenleme becerisine olan inanc?.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ö?renci Kat?l?m?n? ve Davran???n? Yönetme Yeterli?i: Ö?renci motivasyonunu art?rma, zorlay?c? ö?renci davran??lar?na etkili tepkiler verme ve pozitif bir s?n?f ortam? olu?turma becerisine olan inanc?.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?, arac?n ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü belirlemek amac?yla titizlikle yürütülmü?tür. Sar?kaya ve Sökmen (2021) çal??mas?nda genellikle içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve yap? geçerli?i (faktör analizi ile) incelenmi?tir.

Yap? geçerli?i kapsam?nda, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ay?r?p ay?rmad??? istatistiksel yöntemlerle test edilmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin ö?retmen öz-yeterli?inin farkl? yönlerini temsil etti?ini göstermeyi amaçlamaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleriyle tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini göstermek için zorunludur. Ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla yayg?n olarak Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Geli?tirme makalesinde bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde yüksek oldu?u rapor edilerek, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir uyum sergiledi?i belirtilmi?tir.

Yüksek güvenirlik de?erleri, S?n?f Ö?retmenleri için Ö?retmen Öz-Yeterlik ?nanç Ölçe?i'nin s?n?f ö?retmenlerinin öz-yeterlik inançlar?n? kararl? ve güvenilir bir biçimde de?erlendirebilece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal boyutlar?n? belirlemek üzere hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? **Faktör Analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in kaç temel boyuttan olu?tu?unu ke?fetmeye yard?mc? olurken, DFA ise geli?tiricilerin teorik olarak bekledi?i faktör yap?s?n?n veri taraf?ndan desteklenip desteklenmedi?ini test etmi?tir.

Bu analizler sonucunda, ölçe?in s?n?f ö?retmenlerinin öz-yeterlik inançlar?n? temsil eden, anlaml? ve birbirinden ayr??an alt faktörlere sahip oldu?u tespit edilmi?tir. Bu faktörler, ö?retim yeterlili?i, s?n?f yönetimi becerileri ve zorluklarla ba?a ç?kma gibi mesleki alanlar? kapsamaktad?r.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Developmental)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme format?nda kullan?l?r. Kat?l?mc?lar, maddelerde belirtilen ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler. (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak geli?tirme ölçeklerinde standart uygulama Likert'tir.)

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Mesle?ini icra eden s?n?f ö?retmenleri).

Popülasyon Detaylar?: ?lkokul (S?n?f) ö?retmenleri.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçe?i. Uygulama, ö?retmenlerin kendi inançlar?n? ve yeterlilik alg?lar?n? de?erlendirmelerine dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen e?itimi, öz-yeterlik, psikometrik ölçüm, s?n?f yönetimi, mesleki yeterlilik, Bayburt Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Makalenin yay?mland??? dergi referans?nda ORCID bilgisi do?rudan sa?lanmam??t?r.

Kurum E-posta Adresleri: ismailsarikaya@bayburt.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bayburt Üniversitesi (Yaz??ma yazar?n?n kurumu).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Sar?kaya ve Sökmen taraf?ndan 2021 y?l?nda geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar ?smail Sar?kaya ile ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? geli?tirme süreci, yay?mland??? dergi arac?l???yla eri?ilebilir durumdad?r. ?lgili PDF dosyas?, a?a??daki adresten indirilebilir: sinif-ogretmenleri-icin-ogretmen-oz-yeterlik-inanc-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Sarikaya, ?. & Sökmen, Y. (2021). Challenges and fundamental skills for primary school teachers:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Developing self-efficacy beliefs scale. *Turkish Journal of Education, 10*(4), 274-296. https://doi.org/10.19128/turje.896092

Makale Linki: dergipark.org.tr

S?n?f Ö?retmenleri için Ö?retmen Öz-Yeterlik ?nanç Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içeri?inde mevcut de?ildir. Detayl? maddeler için lütfen Sar?kaya ve Sökmen (2021) makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM